

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO

3. Miejscowość

GOCLAW

1. Nazwa

CMENTARZ PARAFIALNY

2. Czas powstania

1937 r.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres/lokalizacja

08-440 Gocław

Nr ewid. działki: 209/1

obręb: Gocław

Współrzędne geograficzne:

N 52°00'27.02" E 21°33'39.90"

5. Przynależność administracyjna

województwo mazowieckie

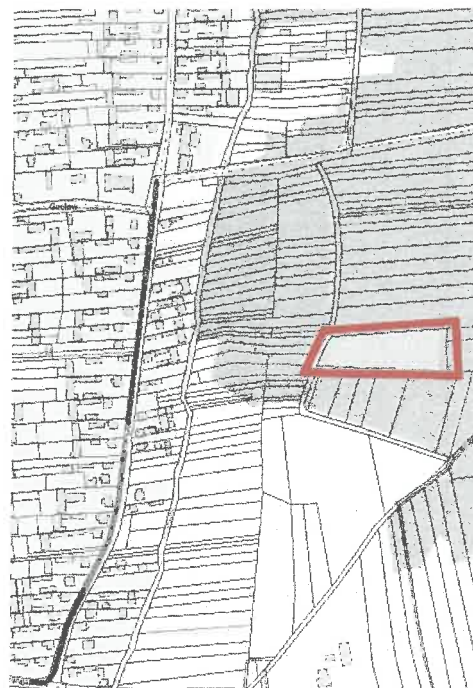
powiat garwoliński

gmina Pilawa

6. Formy ochrony

1. Widok w stronę płu. - zach. części cmentarza.

2. Mapa z lokalizacją obiektu.

8. Historia, opis i wartości

Kalendarium:

- 1937 r. – założenie cmentarza rzymskokatolickiego w Gocławiu;
- 2 poł. XX w. (przed 1983 r.) – budowa ogrodzenia;
- XX/XXI w. (?) – powiększenie terenu cmentarza.

Cmentarz jest położony w lesie na wschód od wsi (ok. 200 m na wsch. od posesji nr 66). Zajmuje teren ogrodzonej działki o trapezoidalnym kształcie, podzielonej dwiema krzyżującymi się alejami na cztery nieregularne kwatery o różnej wielkości; dwie kolejne aleje biegną wzdłuż ptn. i pld. granicy cmentarza. Najstarszy istniejący nagrobek pochodzi z 1941 r. Wzdłuż ogrodzenia przy pld. granicy nekropolii znajdują się nagrobki z I. 40.-50. XX w. wyróżniające się stalowymi, kutymi krzyżami osadzonymi bezpośrednio w gruncie. Większość pomników to typowe dla 2 poł. XX w. oraz 1 ćw. XXI w. nagrobki z lastriko lub granitu, nie posiadające indywidualnego charakteru. W pld.-wsch. części cmentarza mieści się mogiła zbiorowa żołnierzy Wojska Polskiego poległych podczas II wojny światowej. Ogrodzona jest płotem z metalowych prętów, u wezglowia znajduje się żeliwny, ażurowy krzyż, do którego przymocowana została metalowa tabliczka z inskrypcją malowaną czarną farbą „...A ILUŻ TYCH ŻOŁNIERZY/NA MOGIŁACH SPOKOJNIE ŚPI./NIKT NIE ZNA ICH NAZWISK/NIE NIESIE ŚWIEC NI ŁZY/NIECH ZA NICH TWEJ MODLITWY/POSŁUCHA DOBRY BÓG BO ONI/PADLI W BITWIE BYŚ TY ŻYĆ/WOLNYM MÓGŁ.../ZBIOROWA MOGIŁA ŻOŁNIERZY/POLEGŁYCH W II WOJNIE ŚWIATOWEJ”.

Tuż obok znajduje się zbiorowa mogiła powstańców styczniowych z 1863 r. Jest to monument o współczesnej formie, złożony z prostopadłościennej podstawy i kamiennej tablicy, na której wykuto inskrypcję „ZBIOROWA MOGIŁA/POWSTANCÓW/Z 1863 ROKU.” Pierwotnie znajdowała się nieopodal szosy Warszawa-Lublin, na wysokości Gocławia. Pochowano w niej 46 powstańców z oddziału „Dzieci Warszawskich” Ludwika Żychlińskiego poległych 24 sierpnia 1863 r. pod Żelazną. W związku z rozbudową drogi ekspresowej nr S 17 dokonano ekshumacji szczątków, po czym w dniu 15 listopada 2018 r. odbył się ponowny pochówek na cmentarzu parafialnym w Gocławiu.

Cmentarz parafialny w Gocławiu jest przykładem niewielkiej, wiejskiej nekropolii z 2 ćw. XX w. Stanowi ważny element krajobrazu kulturowego gminy Pilawa oraz źródło wiedzy o lokalnej społeczności.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania określa się w skali punktowej na 4 – dobry.

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

mgr Iwona Bartnik
31.07.2023 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków